

Opzet nieuwe aanpak rekenen groep 8 (en 6/7)

Gebaseerd op de workshop: *De leerling als eigenaar van zijn eigen leerproces*, gegeven door Yvonne Zwart tijdens het OinO-congres Het kind in de spotlights, 12 november 2015.

De nieuwe aanpak is gebaseerd op een aantal zaken die Yvonne Zwart tijdens haar workshop naar voren bracht. In volgorde van haar verhaal:

- “We weten hoe belangrijk de verwachtingen van de leerlingen zelf zijn.” (John Hattie)
- Verwachtingen van de leerling zelf staat bovenaan in het rijtje Effectgrootte op leren.
- Belangrijke basis voor het gevoel van eigenaarschap:
 - Voelen dat je invloed hebt
 - Deze invloed gebruiken
 - Je (mede) verantwoordelijk voelen voor keuzes
- Vraag-gestuurde aanpak (deze vragen kan je te allen tijden gebruiken, bij kindgesprekken, evaluatie van een les, evaluatie van een dag of een week, voorbereiding oudergesprekken):
 - Wat wil je (wat wil je bereiken, wat zijn je doelen)?
 - Wat doe je (wat doe je nu, welke keuzes heb je gemaakt)?
 - Helpt het (hoe heeft dit geholpen, ben je tevreden)?
 - Wat ga je doen (wat ga je nog meer doen, welke stappen kun je zetten)?
- Eigenaar van de leerdoelen:
 - Begin bij het eind (wat moeten de kinderen leren)
 - Delen van de doelen; zichtbaarheid (het leerdoel van een les of een blok of periode wordt zichtbaar opgehangen in het lokaal)
 - Kinderen laten nadenken over de mate waarin ze de doelen al wel of niet kennen en wat het van ze vraagt
- Inzetten van datamuren, kwaliteitsmuren
- Meetbare doelen voor groep en individuele leerling:
 - Gebaseerd op de doelen, afspraken en leerlijnen
 - Gebaseerd op leren en prestaties
 - SMART geformuleerd
 - Gemaakt met input van de leerling

De uiteindelijke start van deze nieuwe aanpak werd ingegeven door een gesprek op Twitter met een leerkracht die liet vallen dat hij de kinderen de gewone rekentoets voorafgaand aan het blok liet maken. Daarop heb ik hem om uitleg gevraagd en die vraag beantwoordde hij behoorlijk uitgebreid. Ondertussen had iemand anders ook gereageerd op het eerste berichtje met de opmerking dat je daarvoor de *schaduwtoetsen* van Pluspunt kan gebruiken. Op mijn vraag waar ik die kon vinden, stuurde hij ze gelijk allemaal naar me op!

Ervaringen tot nu toe:

- Kinderen vinden het prettig al precies te weten welke sommen ze kunnen verwachten in de toets.
- Sommige kinderen vinden het lastig om te ervaren dat ze álle onderdelen nog niet onder de knie hebben. We vertellen ze iedere keer dat ze juist de kans hebben om die onderdelen te verbeteren. Dáár gaat het om! We hopen dat juist deze kinderen ontdekken dat ze hun resultaten sterk hebben kunnen verbeteren.
- De mededeling dat de onderdelen die foutloos gemaakt zijn niet meer in de eindtoets gemaakt hoeven te worden werd met gejuich ontvangen.

- Tijdens het werken aan dit blok konden we de kinderen mooi sturen in hun aanpak: vond je dit onderdeel lastig? Dan zal je hieraan extra moeten werken. Was dit onderdeel erg makkelijk? Dan kan je je aandacht aan andere zaken besteden.
- Eigenlijk heb je op deze manier een groepsplan rekenen gecreëerd per blok i.p.v. per 2 maanden.
- Ik merk dat ik me veel beter bewust ben van de inhoud van het blok, de doelen per les en de doelen voor de toets. Ook mooi om te benoemen als we met een nieuw doel bezig zijn (komt pas volgend blok in de toets) dat als je dit doel nu al helemaal snapt en beheerst, je dat bij de volgende schaduwtoets weer goed kan maken. Kinderen zijn zich veel meer bewust van waar ze mee bezig zijn. Ook bij deze nieuwe doelen zijn ze gemotiveerd om zo goed mogelijk mee te doen.
- Ik heb ze hun schaduwtoets en doelenblad in hun blauwe rekenschrift laten stoppen, maar bij het volgende blok wil ik gebruik maken van een mapje. Zo maak je het betekenisvoller en ze raken het minder snel kwijt.
- De datamuur hebben we al vanaf het begin van het schooljaar in de klas. We hebben er voor gekozen te beginnen met echte leervakken (spelling, ww-spelling en tempotoets rekenen), maar we overwegen om het uit te breiden naar meerdere vakken. Kinderen willen graag weten of ze hun gemiddelde groepsscore verbeterd hebben. Geeft veel inzicht in hun prestaties.

Foto's bij tekst

Rekendoelen blok 4

1A	Keer- en deelsommen met <u>hele getallen</u> aangeboden in een verhaaltje <u>cijferend</u> kunnen uitrekenen.	<p>In 199 dueren gaan submigrates. In 19 palpas ritens servitros. In 323 dueren zitten plakken.</p>																				
2A	Keer- en deelsommen met <u>hele getallen</u> en <u>kommagetallen</u> aangeboden in een verhaaltje <u>cijferend</u> kunnen uitrekenen.	<p>2A Hoeveel? Rekest uit. 26 leedertrommels' leesten vanen 4. €7.80. Jaan kan stapels van 1,2 kleders maken. Hij heeft 600. kleders opzet.</p>																				
1B	<u>Referentiematen</u> toepassen bij veelvoorkomende inhouds- en gewichtsmaten, eenvoudige <u>omrekeningen</u> kunnen maken met <u>inhoudsmaten</u> en <u>gewichtsmaten</u> .	<ul style="list-style-type: none"> In een container gaat 75 liter. Een half pak volde ongeveer 500 gram. In een volle externe kan 10 liter. In een stapelpannetje gaat 7 liter. Een bakje weegt ongeveer 800 gram. <table border="1"> <tr><td>9 l =</td><td>0,9 dl</td><td>0,8 l =</td><td>8 dl</td></tr> <tr><td>11 l =</td><td>11 dl</td><td>1,4 l =</td><td>14 dl</td></tr> <tr><td>500 dl =</td><td>5 l</td><td>250 ml =</td><td>0,25 l</td></tr> <tr><td>250 dl =</td><td>2,5 l</td><td>6 dl =</td><td>0,6 l</td></tr> <tr><td>70 dl =</td><td>7 l</td><td>7,8 dl =</td><td>0,78 l</td></tr> </table>	9 l =	0,9 dl	0,8 l =	8 dl	11 l =	11 dl	1,4 l =	14 dl	500 dl =	5 l	250 ml =	0,25 l	250 dl =	2,5 l	6 dl =	0,6 l	70 dl =	7 l	7,8 dl =	0,78 l
9 l =	0,9 dl	0,8 l =	8 dl																			
11 l =	11 dl	1,4 l =	14 dl																			
500 dl =	5 l	250 ml =	0,25 l																			
250 dl =	2,5 l	6 dl =	0,6 l																			
70 dl =	7 l	7,8 dl =	0,78 l																			
2B	<u>Omrekenen</u> van inhoudsmaten en gewichtsmaten, <u>inhoudsberekeningen</u> kunnen maken (van cm → l).	<p>3 dm 2,5 dm 1 dm inhoud = 7,5 dm³</p> <table border="1"> <tr><td>80 dl =</td><td>8 l</td><td>1 ml =</td><td>0,001 l</td></tr> <tr><td>800 ml =</td><td>0,8 l</td><td>2,7 l =</td><td>2700 ml</td></tr> <tr><td>0,02 l =</td><td>20 ml</td><td>8 dm³ =</td><td>8000 l</td></tr> <tr><td>2 dl =</td><td>0,2 l</td><td>1,2 dm³ =</td><td>1200 l</td></tr> <tr><td>20 dl =</td><td>2 l</td><td>1 dm³ =</td><td>1000 ml</td></tr> </table>	80 dl =	8 l	1 ml =	0,001 l	800 ml =	0,8 l	2,7 l =	2700 ml	0,02 l =	20 ml	8 dm ³ =	8000 l	2 dl =	0,2 l	1,2 dm ³ =	1200 l	20 dl =	2 l	1 dm ³ =	1000 ml
80 dl =	8 l	1 ml =	0,001 l																			
800 ml =	0,8 l	2,7 l =	2700 ml																			
0,02 l =	20 ml	8 dm ³ =	8000 l																			
2 dl =	0,2 l	1,2 dm ³ =	1200 l																			
20 dl =	2 l	1 dm ³ =	1000 ml																			

Foto 1: De doelen van blok 4 zoals ze aan de buitenkant van ons lokaal hangen.

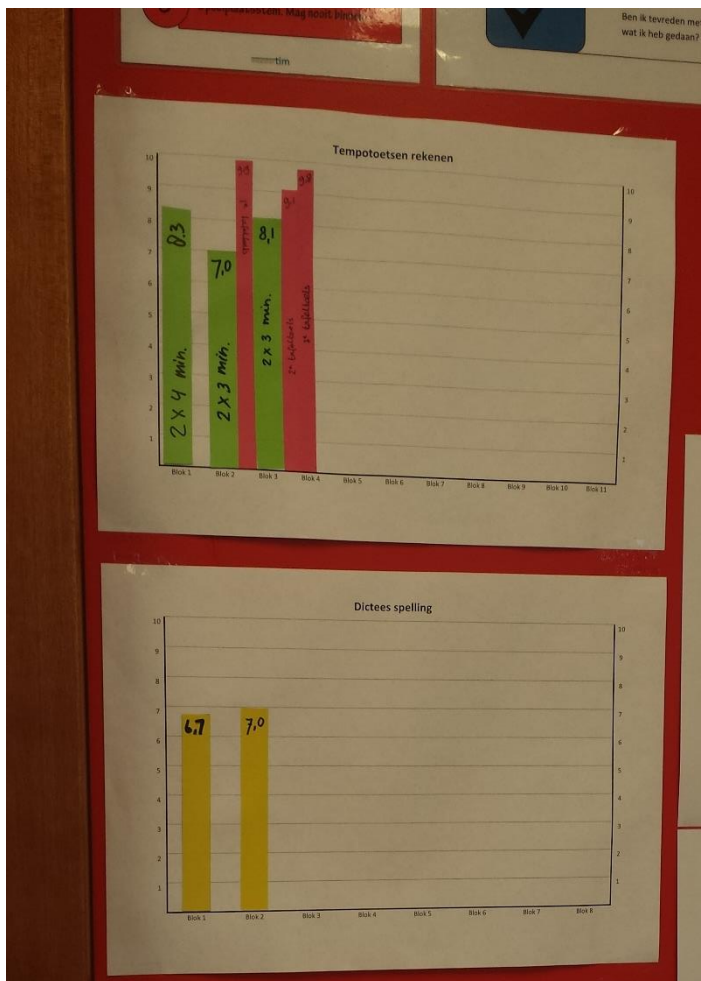

Foto 2: Datamuur in groep 8A